15 APR 2013

15/4/13

കേരള സർക്കാർ
സംഗ്രഹം

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് – കുടുംബശ്രീ – ബഡ്സ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്റർ മാർഗ്ഗരേഖ അംഗീകരിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ (ഐ.എ) വകുപ്പ്

സ.ഉ. (കൈയ്യെഴുത്ത്) നം. 144/2013/തസ്വഭവ. തിരുവനന്തപുരം, തീയതി, 06/04/2013.

പരാമർശം (1) സ.ഉ. (കൈയ്യെഴുത്ത്) നമ്പർ 148/2009/തസ്വഭവ തീയതി 29/07/2009.
(2) സ.ഉ. (കൈയ്യെഴുത്ത്) നമ്പർ 165/2012/തസ്വഭവ തീയതി 16/06/2012.
(3) സ.ഉ. (കൈയ്യെഴുത്ത്) നമ്പർ 225/2012/തസ്വഭവ തീയതി 18/09/2012
(4) 28/11/2012 ലെ കുടുംബശ്രീ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടറുടെ കെ. എസ്. എൽ/4112/2012 നമ്പർ കത്ത്.

ഉത്തരവ്

പരാമർശം 1, 2 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വാർഷിക പദ്ധതിയും പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയും തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗരേഖ അംഗീകരിച്ച് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിരുന്നു. പരാമർശം മൂന്നിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിൽ സാമൂഹ്യ സുരക്ഷിതത്വം സംബന്ധിച്ച വിഷയത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസ പ്രായം കഴിഞ്ഞ മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന വ്യക്തികളുടെ പകൽ പരിപാലനം, തൊഴിൽ പരിശീലനം എന്നിവയ്ക്കായി ബഡ്സ് സ്കൂളുകൾ ഇല്ലാത്ത എല്ലാ ഗ്രാമ പ്രദേശങ്ങളിലും ബഡ്സ് പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ ആരംഭിക്കാൻ അനുമതി നൽകിയിരുന്നു. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരാമർശം (4) പ്രകാരം പുനരധിവാസവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ട മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ കുടുംബശ്രീ എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയ്ക്കായി സമർപ്പിച്ചു.

സർക്കാർ ഇക്കാര്യം വിശദമായി പരിശോധിച്ചു. മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്ക് പകൽ പരിപാലനം, തൊഴിൽ പരിശീലനം എന്നീ സേവനങ്ങൾ നൽകുന്ന ബഡ്സ് പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്ന തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ട ഇതോടൊപ്പം അനുബന്ധമായി ചേർത്തിരിക്കുന്ന ബഡ്സ് റീഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്റർ മാർഗ്ഗരേഖ അംഗീകരിച്ച് ഇതിനാൽ ഉത്തരവ് ആകുന്നു.

ഗവർണ്ണരുടെ ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം,
ജെ. സ്റ്റാൻലി
ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി

ഡയറക്ടർ, നഗരകാര്യ വകുപ്പ്, തിരുവനന്തപുരം
ഡയറക്ടർ, പഞ്ചായത്ത് വകുപ്പ്, തിരുവനന്തപുരം
ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണർ, ഗ്രാമവികസന കമ്മീഷണറേറ്റ്, എൽ.എം.എസ്. കോമ്പൗണ്ട്, മ്യൂസിയം, തിരുവനന്തപുരം
എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ, കുടുംബശ്രീ, തിരുവനന്തപുരം
പ്രിൻസിപ്പൽ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (ആഡിറ്റ്), കേരളം, തിരുവനന്തപുരം
അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (എ&ഇ/എൽ.ബി.എ), കേരളം, തിരുവനന്തപുരം
സഞ്ചിത ഫയൽ/ ഓഫീസ് കോപ്പി

ഉത്തരവിൻ പ്രകാരം

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

ബഡ്സ് റിഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്റർ (ബിആർസി)

മാർഗ്ഗ രേഖ

(മാനസിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്കായുള്ള തദ്ദേശ സ്ഥാപനതല പുന.രധിവാസ കേന്ദ്രം)

മാനസീക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസം സംരക്ഷണം തൊഴിൽ തുടങ്ങിയവ അവരുടെ കുടുംബത്തിനെന്നപോലെ സമൂഹത്തിനും ശ്രമകരമായ വെല്ലുവിളിയാണ്. ഈ പ്രശ്നത്തിന്റെ സങ്കീർണത കൊണ്ടു തന്നെ പ്രശ്നങ്ങൾ തരസ്കരിക്കപ്പെടുന്ന സമീപനം പൊതുവിൽ സ്വീകരിച്ചിരുന്നു. ആരേയും പോലെ ജനിച്ച ഇവരുടെ മനുഷ്യാവകാശങ്ങൾ പലപ്പോഴും പരിഗണിക്കപ്പെടുന്നില്ലയെന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടപ്പോഴാണ് നമ്മുടെ രാഷ്ട്രം 1995-ൽ ദേശീയ വികലാംഗ ജന നിയമം അംഗീകരിച്ചത്. ഈ നിയമം അനുസരിച്ച് ഇവരിൽ 18% വയസ്സുവരെയുള്ളവരുടെ സൗജന്യ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും (അനുച്ഛേദം-26) പുന.രധിവാസത്തിനും (അനുച്ഛേദം-66) പ്രാദേശിക സർക്കാരിനും ഉത്തരവാദിത്വമുണ്ടെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ ആദ്യ ബാധ്യത ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനമായാണ് കുടുംബശ്രീ മിഷൻ ബഡ്സ് സ്കൂൾ രൂപപ്പെടുത്തിയതും കേരള സർക്കാർ ഇതിനുള്ള ചെലവുകൾ പദ്ധതി മാർഗ്ഗ രേഖയിൽ അംഗീകാരം നൽകിയതും. എന്നാൽ വിദ്യാഭ്യാസ ചുമതല വിദ്യാഭ്യാസ അവകാശത്തോടെ തെണ്ണൂറിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുവാൻ വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ് പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനാൽ സ്പെഷ്യൽ സ്കൂളുകൾ ഇനിയും വ്യാപിപ്പിക്കേണ്ടതുണ്ടോയെന്ന് പ്രാദേശിക പ്രശ്നങ്ങൾ കണക്കിലെടുത്തു മാത്രം തീരുമാനിച്ചാൽ മതിയാകുമെന്ന് കരുതുന്നു.

എന്നാൽ പുന.രധിവാസ പ്രക്രിയ ഇന്നും ഗുരുതരമായ പ്രശ്നമായി തുടരുകയാണ്. സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിത പങ്കാളിത്ത പുന.രധിവാസം (സിബിപിആർ) എന്ന ആശയം യാഥാർത്ഥ്യ വൽക്കരിക്കാൻ തദ്ദേശ ഭരണ കൂടത്തിന് സഹായത്തിനായി കുടുംബശ്രീ മിഷൻ മാനസീക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്കായി പ്രത്യേക അയൽക്കൂട്ടങ്ങൾ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതി മാർഗ്ഗരേഖയിലെ ധനസ്രോതസ്സുകൾ സർക്കാർ പിന്തുണ, ജനപങ്കാളിത്തം എന്നിവ ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് ബഡ്സ് സ്കൂളുകളെക്കാൾ സങ്കീർണതകളും ചെലവും കുറഞ്ഞ 18-നു മേൽ പ്രായമുള്ളവർക്ക് സേവനത്തിന് ഊന്നൽ നൽകുന്ന പകൽ പരിപാലനവും തൊഴിൽ പരിശീലനവും പുന.രധിവാസ ശ്രമങ്ങൾ സാധ്യമാകുന്നവിധം ആവിഷ്കരിക്കപ്പെട്ട നൂതന സംരംഭമാണ്

ബഡ്സ് റിഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്റർ. ഈ കേന്ദ്രം എല്ലാപഞ്ചായത്തുകൾക്കും നഗരസഭകൾക്കും ആരംഭിക്കാവുന്നതാണ്.

ഒരു മേഖല ഒരു സ്ഥാപനത്തിൽ ഒരു കേന്ദ്രം

ഒരു പഞ്ചായത്തിൽ ഒന്ന് എന്നു കണക്കാക്കി സംസ്ഥാനത്തെ മുഴുവൻ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും സാഹചര്യവും സാധ്യതകളും വിലയിരുത്തി സമയബന്ധിതമായി ബിആർസികൾ ആരംഭിച്ച് പ്രവർത്തിപ്പിക്കുകയാണ് ലക്ഷ്യം. കൂടുതൽ ജനസംഖ്യയുള്ള നഗരങ്ങൾക്ക് സർക്കാർ അനുമതിയോടെ ഒന്നിലധികം കേന്ദ്രങ്ങൾ ആരംഭിക്കാം.

സമീപനം

സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിത പങ്കാളിത്ത പുനരധിവാസം (സിബിപിആർ) എന്ന കുടുംബശ്രീ വിഭാവനം ചെയ്യുന്ന സമീപനമാണ് സ്വീകരിക്കുന്നത്.

ഉദ്ദേശ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

1) മാനസീക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന യാത്ര ചെയ്യുവാൻ കഴിവുള്ള ഏതൊരാൾക്കും ആവശ്യമായ പകൽ പരിപാലനം, പരിചരണം, തൊഴിൽ പരിശീലനം തുടങ്ങിയ സേവനങ്ങൾ നൽകി പുനരധിവാസ സാധ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുക.
2) ഇവരുടെ കുടുംബങ്ങളുടെ ശാക്തീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് വേദിയൊരുക്കുക.
3) ഇവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസം ആരോഗ്യം പോഷണം സാമൂഹ്യ ജീവിതം എന്നിവ ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുക.
4) മാനസീക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരെ പ്രത്യേക അയൽക്കൂട്ടങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ സാധ്യമായ തൊഴിലുകളിലേയ്ക്ക് നയിച്ച് വരുമാനം ഉള്ളവരാക്കി പരാശ്രിതത്വം ഒഴിവാക്കി അന്തസ്സ് പ്രധാനം ചെയ്യുക.
5) വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രവേശിപ്പിക്കാൻ സാധ്യമല്ലാത്ത സ്കൂൾ പ്രായക്കാർക്ക് സാധ്യമായ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് പിന്തുണ നൽകുക.
6) വിദ്യാലയങ്ങളിൽ പോകുന്നവർക്ക് വിദ്യാഭ്യാസം കഴിഞ്ഞവർക്കും സവിശേഷമായ പരിഹാര ബോധനത്തിന് വേദിയൊരുക്കുക.

ബിആർസിയ്ക്ക് അനിവാര്യമായ നിലവരവും പൊതു നിർദ്ദേശങ്ങളും

a. പ്രവേശിക്കപ്പെടുന്ന കുട്ടിക്ക് ആളൊന്നിന് 30 ച.അടി സ്ഥലം എന്നു കണക്കാക്കി കുറഞ്ഞത് 750 ച.അടി വിസ്തീർണ്ണമെങ്കിലും ഉള്ള കെട്ടിടപ്പുള്ള ശുചിത്വമുള്ള തടസ്സം വിമുക്തമായ കെട്ടിടം.

b. ഭൂ വിസ്തൃതി - കെട്ടിടത്തോടനുബന്ധിച്ച് 6 സെന്റിലധികം ഭൂമി ഉണ്ടായിരിക്കണം. ചുറ്റുമതലും ഗേറ്റും നിർമ്മിക്കണം.

c. 10 പേർക്ക് ഒന്ന് എന്നു കണക്കാക്കി സ്ത്രീകൾക്കും പുരുഷന്മാർക്കും വേറെ വേറെ ആനുപാതികമായി ടോയിലറ്റ്-കുളിമുറികൾ ഉണ്ടായിരിക്കണം. പെൺകുട്ടികൾക്കുള്ള ടോയിലറ്റ് നാപ്കിൻ ഡിസ്പോസൽ സംവിധാനമുള്ളതും സ്വകാര്യതയും സുരക്ഷയും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതുമായിരിക്കണം.

d. കെട്ടിടം ഹാൾ രൂപത്തിലാണെങ്കിൽ ഓരോ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും സ്വകര്യം ഉറപ്പുവരുത്തുവാൻ ഡിവൈഡറുകൾ സ്ഥാപിക്കണം.

e. പരിശീലന ഉപകരണങ്ങൾ സുരക്ഷിതമായും അപായരഹിതമായും സൂക്ഷിക്കുന്നതിന് സംവിധാനം ഉറപ്പാക്കണം.

f. വൃത്തിയുള്ള പാചകപുര, പാത്രങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള സംവിധാനം ശുചിത്വമുള്ള പാത്രങ്ങൾ, ജലനിർഗമന മാർഗ്ഗങ്ങൾ, ഭക്ഷ്യ വസ്തു സംഭരണി, കൈകഴുകൽ സംവിധനങ്ങൾ, ഊണ് മേശ എന്നിവ സജ്ജീകരിക്കണം.

g. തൊഴിൽ പരിശീലനത്തിന് സുരക്ഷിതമായ ഷെഡ്യൂൾ ഷെഡ്യൂകൾ ആകാവുന്നതാണ്.

2) പ്രവർത്തകർ

ക്രമ നം.	തസ്തിക	എണ്ണം	യോഗ്യത	ഹോണറേറിയം
1)	റിഹാബിലിറ്റേഷൻ വർക്കർ കം കെയർടേക്കർ (സ്ത്രീകൾ മാത്രം)	1	a) +2 യോഗ്യതക്കൊപ്പം ആർസിഐ അംഗീകാരമുള്ള ഡിപ്ലോമയോ/ ബിരുദം	3800/- രൂപ (ബഡ്സ് സ്കൂളുകൾക്കുള്ള മാർഗ്ഗരേഖാ മാനദണ്ഡം)
			b) ഇവരുടെ അഭാവത്തിൽ +2 യോഗ്യതയുള്ള സേവന തൽപരതയുള്ള പരിചയ സമ്പന്നരായവർ	3400/- രൂപ (ബഡ്സ് സ്കൂളുകൾക്കുള്ള മാർഗ്ഗരേഖാ മാനദണ്ഡം)
2)	ആയ കം കുക്ക് (സ്ത്രീകൾ മാത്രം)	1	10-ാം തരം പഠിച്ച സേവന തൽപരരായവർ	2500/- രൂപ (ബഡ്സ് സ്കൂളുകൾക്കുള്ള

				മാർഗ്ഗരേഖാ മാനദണ്ഡം)
3)	ഒബ്സർവേഷണൽ പരിശീലകൻ		സന്ദർഭികമായി പരിശീലിപ്പിക്കുന്ന തൊഴിലിൽ പ്രാവിണ്യമുള്ളവർ	ദിന ബത്ത 250/- രൂപ (ബഡ്സ് സ്കൂളുകൾക്കുള്ള മാർഗ്ഗരേഖാ മാനദണ്ഡം)
4)	തെറാപ്പിസ്റ്റ്		ലഭ്യമായ സർക്കാർ സേവനം ഉപയോഗിക്കുക.	
5)	അധിക സേവകർ		രക്ഷിതാക്കൾക്കോ മാനേജ്മെന്റ് സമിതിക്കോ ലഭ്യമാക്കാം.	

നിയമനാധികാരം തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപന സമിതിയ്ക്കായിരിക്കും. ഈ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ബഡ്സ് സ്കൂളുകളിലെപോലെ അനുപാതിക നിയമനം ഇനിയൊരു ഉത്തരവുണ്ടാകുന്നതുവരെ നടപ്പാക്കാവുന്നതല്ല. അധിക ജോലികൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ നടപ്പാക്കേണ്ടതാണ്.

3) ഫർണീച്ചർ – പ്രവർത്തകർ, ഗുണഭോക്താവ്, ക്ഷേണ ശാല, തൊഴിൽ പരിശീലനം സന്ദർശകർ എന്നിവർക്ക് ആവശ്യമായ ഇരിപ്പിടങ്ങൾ അലമാര, മേശ, വർക്ക് ഡെസ്ക് തുടങ്ങിയവ.

4) ഉപകരണങ്ങൾ – ചികിത്സാ ഉപകരണങ്ങൾ, തൊഴിൽ പരിശീലന ഉപകരണങ്ങൾ, വിശ്രമം എന്നിവയ്ക്ക് ആവശ്യമായവ.

6) പ്രവേശനം – 16 വയസ്സിനു മുകളിൽ പ്രായമുള്ള മാനസീകവെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവരെന്ന് മെഡിക്കൽ ബോർഡ് സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാക്കിയ, വിദ്യാലയത്തിൽ പോകാൻ കഴിയാത്ത ഇതേ വിഭാഗത്തിലെ കുട്ടികൾ. പരിശീലന കാലയളവിൽ ഹാജർ നിർബന്ധമായിരിക്കും. പകൽ പഠിപ്പാലനത്തിന് ഹാജർ നിർബന്ധമില്ല.

6) പ്രവേശന ക്രമം – അപേക്ഷാ ഫോറവും സമ്മത പത്രവും അനുബന്ധ രേഖകളും കെയർ ടേക്കർ വാങ്ങി കേസ് ഹിസ്റ്ററി തയ്യാറാക്കുന്നു. മാനേജിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ അംഗീകാരത്തോടെ യോഗ്യതയുള്ളവർക്ക് പ്രവേശനം.

7) പ്രവർത്തക പരിശീലക അനുപാതം – കെയർ ടേക്കർ, ആയ എന്നിവർ നിർബന്ധമാണ്. തൊഴിൽ പരിശീലനത്തിന് ദിന ബത്തയിൽ ആളെ നിയമിക്കാം. പ്രത്യേകമായ പരിശീലക പ്രവർത്തക അനുപാതം നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ല.

6) പരിശീലന പദ്ധതികൾ:-

a. അഡൾട്ട് ലീവിംഗ് സ്കിൽ - ബേസിക് അക്കാദമിക്, തൊഴിൽ സ്ഥല വ്യവഹാരം, തൊഴിൽ ശേഷി നിർണ്ണയം കുടുംബ ജീവിത വിദ്യാഭ്യാസം, സ്വാശ്രിത ബോധനം.

b. തൊഴിൽ പരിശീലനം - പ്രാദേശിക സാധ്യതയുള്ള സേവന തൊഴിലുകൾ ഉത്പാദന മേഖല തൊഴിലുകൾ, സ്വയം തൊഴിൽ നൈപുണികൾ.

c. സവിശേഷ വിദ്യാഭ്യാസം - അഡാപ്റ്റീവ് സ്കിൽ

(എസ്.സി.ഇ.ആർ.ടി, എൽബിഎസ്, എൻഐഎംഎച്ച് തുടങ്ങിയവരുടെ സഹകരണവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി പ്രാഥമിക പരിശീലന കൈപുസ്തകം കുടുംബശ്രീ തയ്യാറാക്കി നൽകും)

9) പരിചരണ സേവനം - ഉച്ചഭക്ഷണം പ്ലാൻ ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ചും കുടുതൽ ഭക്ഷണം പൊതുജന പങ്കാളിത്തത്തോടെയും. ആരോഗ്യ സേവനങ്ങൾ ആരോഗ്യ വകുപ്പ്, ആയുഷ് സന്ദ്ധ സേവനം എന്നിവ മുഖേന പ്രതിമാസ മെഡിക്കൽ ചെക്കപ്പ്. തെറാപ്പിസ് സേവനങ്ങൾ ലഭ്യമായ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ. ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ് സാധ്യമായ രീതിയിൽ ഉറപ്പാക്കണം. (കണ്ടിജന്റ് ചെലവുകൾ മാർഗ്ഗരേഖ പ്രകാരം നിർവ്വഹിക്കാം).

10) തൊഴിൽ ലഭ്യമാക്കൽ - രക്ഷിതാക്കളുടെ അയൽക്കൂട്ട സംവിധാനം വഴി പ്രാദേശികമായി ലഭ്യമായ തൊഴിലുകൾ തിട്ടപ്പെടുത്തി പ്രസ്തുത തൊഴിൽ ചെയ്യുവാൻ ഇവരെ പ്രാപ്തരാക്കി പ്ലേസ്മെന്റ് രജിസ്റ്ററിൽ പേര് ചേർത്ത് ഗ്രൂപ്പ് തൊഴിൽ, സ്വയം തൊഴിൽ, സ്ഥാപന തൊഴിൽ എന്നിവയിലേയ്ക്ക് നയിക്കണം. ലഭ്യമായ സാമ്പത്തിക സഹായങ്ങൾ സ്വീകരിച്ച് ഗാർഹിക സംരംഭങ്ങൾ തുടങ്ങിക്കൊടുക്കുന്നതിന് പ്രേരണ നൽകേണ്ടതാണ്. രക്ഷാകർത്തൃങ്ങൾക്ക് ഇവരുടെ തൊഴിൽ രംഗത്ത് മേൽനോട്ടം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് നിർദ്ദേശം നൽകേണ്ടതാണ്.

11) പങ്കാളിത്ത സംവിധാനം -

a. സ്റ്റുഡന്റ് സ്റ്റാഫ് പെരന്റ് കമ്മിറ്റി (എസ്.എസ്.പി.സി) പിടിഎ മാതൃകയിൽ എല്ലാ കേന്ദ്രത്തിലും രൂപീകരിക്കണം. 10 ഗുണഭോക്താക്കൾക്ക് ഒരു പ്രതിനിധി, പ്രവർത്തകരിൽ ഒരാൾ, രണ്ടു രക്ഷാകർത്തൃ പ്രതിനിധി, നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥ, എഡിഎസ് സെക്രട്ടറി, രക്ഷാകർതൃ സ്റ്റാന്റിംഗ് കമ്മിറ്റി ചെയർപേഴ്സൺ

എന്നിവർ അംഗങ്ങളായിരിക്കും. ബഡ്സ് മാനേജ്മെന്റ് സമിതി ചെയർമാൻ രക്ഷാധികാരി ആയിരിക്കും.

b. പ്രത്യേക എഡിഐസ്സിന്റെ പ്രവർത്തന കേന്ദ്രമായി സ്ഥാപന സേവനങ്ങൾക്ക് തടസ്സം വരാത്ത വിധം അച്ചടക്കം പാലിച്ച് പ്രവർത്തിക്കാവുന്നതാണ്. സ്ഥാപനത്തിന്റെ മേധാവി കെയർ ടേക്കറും പരമാധികാരി തദ്ദേശ സ്ഥാപന അദ്ധ്യക്ഷനുമായിരിക്കും.

12) സമയക്രമം - രാവിലെ 9.30 മുതൽ വൈകുന്നേരം 3.30 വരെ പ്രവർത്തന സമയം. പ്രാദേശിക പരിഗണന വച്ച് സമയത്തിൽ മാറ്റം വരുത്താൻ തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിന് അവകാശമുണ്ടായിരിക്കും. ഒരു പ്രവർത്തകർക്കും 8 മണിക്കൂറിലധികം പ്രവർത്തിക്കേണ്ടിവരരുത്. സർക്കാർ അവധികൾ ഒഴികെ എല്ലാ പ്രവൃത്തി ദിനങ്ങളും സെന്റർ പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്. ഓണം അവധി, ക്രിസ്തുമസ് അവധി എന്നിവ വിദ്യാഭ്യാസ കലണ്ടർ പ്രകാരം നൽകാവുന്നതാണ്. മദ്ധ്യവേനൽ അവധി ഈ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ബാധകമല്ല. എന്നാൽ മദ്ധ്യവേനൽ അവധിക്കാലത്ത് ഓരോ സ്ഥിരം പ്രവർത്തകയ്ക്കും (രണ്ടുപേർ) 15 ദിവസം വെക്കേഷൻ നൽകേണ്ടതാണ്. അംഗൻവാടി വർക്കർമാർക്ക് അനുവദനീയമായ കാഷ്യൽ അവധികൾ പ്രവർത്തകർക്ക് ലഭ്യമായിരിക്കും. ഹോണറേറിയം സേവകരായതിനാൽ മറ്റു അനുകൂല്യങ്ങൾക്കൊന്നും അർഹതയുണ്ടായിരിക്കുന്നതല്ല.

13) സ്ഥാപന അച്ചടക്കം - സ്ഥാപനത്തിലെ പ്രവർത്തകർ മാനേജ്മെന്റ് കമ്മിറ്റിയുടെ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടതും വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപന അച്ചടക്കം സംരക്ഷിക്കേണ്ടതുമാണ്. ക്രിമിനൽ സ്വഭാവ രീതിയിൽ അക്രമ സ്വഭാവം കാണിക്കുന്ന കുട്ടികൾ എതിർ ലിംഗത്തോട് അനുചിതമായി പെരുമാറുന്നവർ ഗുരുതരമായ പകർച്ച വ്യാധികൾ ഉള്ളവർ എന്നിതരം ഗുണഭോക്താക്കളെ എഡിഐസ്സിനെ അറിയിച്ച് താൽകാലികമായി മാറ്റി നിർത്തേണ്ടതാണ്. പഠിതാക്കളെ എൻഐഎംഐച്ച് അദ്ധ്യാപക പരിശീലന കൈപുസ്തകത്തിൽ രീതികൾ ഒഴിച്ച് യാതൊരു വിധ ശാരീരിക ശിക്ഷകളും നിയന്ത്രണത്തിന്റെ ഭാഗമായി നൽകുവാൻ പാടില്ല.

14) അംഗീകാരം - ദേശീയ വികലാംഗ ജന നിയമമനുസരിച്ചുള്ള അംഗീകാരം സ്ഥാപനം ആരംഭിച്ച് 6 മാസത്തിനകം നിശ്ചിത ഫോറത്തിൽ അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ച് സാമൂഹ്യക്ഷേമ ഡയറക്ടറിൽ നിന്നും വാങ്ങേണ്ടതാണ്.

15) നിർദ്ദേശങ്ങൾ :

C ആവശ്യമായ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ തുടർന്നും കുടുംബശ്രീ മിഷൻ

- റിഹാബിലിറ്റേഷൻ വർക്കർ, ആർസിഐ അംഗീകാരം നേടിയിട്ടില്ലായെങ്കിൽ മൂന്നു വർഷത്തിനുള്ളിൽ നേടേണ്ടതാണ്.

- മേൽപറഞ്ഞ പ്രവർത്തകർ സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പരിശീലനങ്ങളിൽ നിർബന്ധമായും പങ്കെടുക്കേണ്ടതാണ്.

- സ്ഥാപനത്തിന്റെ കണക്കുകൾ ഡബ്ലിൾ എൻട്രി സിസ്റ്റത്തിൽ ആയിരിക്കണം. മാനേജ്മെന്റ് സമിതി എസ്എസ്പിഎ തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് പ്രത്യേകം കണക്കു സൂക്ഷിക്കണം. പ്ലാൻ ഫണ്ട് നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥയോ അവർ മുഖേന വികസന മാനേജ്മെന്റ് സമിതിയോ വിനിയോഗിക്കേണ്ടതാണ്. എല്ലാ നിർദ്ദേശങ്ങളും കൃത്യമായി പലിക്കേണ്ടതാണ്. മാനേജ്മെന്റ് സമിതി ഫണ്ട് പാർട്ടേഡ് അക്കൗണ്ടന്റ് ഓഡിറ്റു ചെയ്യേണ്ടതാണ്.

- സ്ഥാപനത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥത തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നതും അംഗീകാരത്തിനുള്ള അപേക്ഷ സെക്രട്ടറി സമർപ്പിക്കേണ്ടതുമാണ്.

- ബിആർസിയ്ക്ക് സ്വതന്ത്രമായ സീൽ ഉണ്ടാക്കാവുന്നതും പ്രാദേശികമായി കെയർടേക്കർക്ക് തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിന്റെ അംഗീകാരത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കാവുന്നതുമാണ്.

- ബഡ്സ് സ്കൂൾ വികസന മാനേജ്മെന്റ് സമിതി മാതൃകയിൽ ബിആർസികൾക്ക് മാനേജിംഗ് കമ്മിറ്റികൾ രൂപീകരിച്ച് ധർമ്മ സ്ഥാപന സംഘ നിയമ പ്രകാരം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യേണ്ടതാണ്. തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനം ഇക്കാര്യത്തിൽ മുൻകൈയെടുക്കേണ്ടതാണ്.

ബഡ്സ് റിഹാബിലിറ്റേഷൻ സെന്റർ തദ്ദേശ സ്ഥാപനത്തിന്റെ സ്വയം പ്രകാശിത സ്ഥാപനമായി നല്ല നിലവാരത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടികൾ ഉണ്ടാകേണ്ടതാണ്. ബഡ്സ് സ്കൂൾ സംബന്ധിച്ച് പദ്ധതി മാർഗ്ഗരേഖയിലും ഇതര സർക്കാർ ഉത്തരവുകളിലും നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള എല്ലാ ചെലവുകളും ഈ സ്ഥാപനത്തിനും ബാധകമായിരിക്കുന്നതാണ്.

സെക്രട്ടറി